

Parlamendiliikmete turvatunne ja poliitiline vägivald

Nr 9

19.05.2026

Viimastel aastatel on parlamendiliikmed kogu maailmas üha enam puutunud kokku avalikkuse poolse ähvardamise, ahistamise ja vägivallaga. Kuigi erimeelsused ja kriitika on demokraatliku arutelu loomulik osa, kasutatakse järjest sagedamini võtteid, mille eesmärk on poliitikuid hirmutada ning seeläbi neid vaigistada ja nende tegevust piirata. Sellisel arengul on otsene mõju nii parlamendiliikmete turvalisusele ja heaolule kui ka demokraatliku arutelu kvaliteedile. Teemaleht annab rahvusvahelise ülevaate parlamendiliikmete vastu suunatud poliitilisest vägivallast ja hirmutamisest, tuginedes Parlamentidevahelise Liidu (IPU) 2026. aastal ilmunud raportile ning Euroopa Parlamendiuuringute ja Dokumendikeskuse (ECPRD) 2023. aasta küsitluse tulemustele turvalisest osalemisest poliitilises elus.

Poliitiline vägivald parlamendiliikmete vastu – IPU raporti peamised järeldused

Parlamentidevahelise Liidu (IPU) tellimusel uuriti novembrist 2024 kuni augustini 2025, kuidas avalikkuse poliitiline vägivald parlamendiliikmeid mõjutab. Uuring põhineb viie riigi juhtumiuuringutel (Argentiina, Benin, Itaalia, Malaisia, Holland) ja üleilmsel küsitlusel. Kokku osales uuringus üle 500 parlamendiliikme. 2026. aastal avaldatud uuringu raporti ¹ põhijäreldus on, et avalikkuse poliitiline vägivald parlamendiliikmete vastu on laialt levinud ja süvenev. 71% vastanutest on kogenud vägivalda kas veebis, päriselus või mõlemas²; kusjuures rünnakud on koondunud eeskätt veebikeskkonda ning avalduvad korduvate solvangute, ähvarduste ja valeinfo levitamisenä, mis sagenevad valimiste ajal ning laia kajastust saavate ja polariseerivate arutelude ajal. Samal ajal ei jää vägivalla mõju pelgalt digiruumi, vaid mõjutab otseselt ka parlamendiliikmete käitumist ja osalemist avalikus elus: vägivald vähendab turvatunnet ja töövõimet ning toob kaasa enesetsensuuri, mis omakorda ahendab avalikku debatti ja poliitikas osalemist. Raportis tuuakse esile, et poliitiline vägivald ei avaldu kõigi jaoks ühtemoodi. Nii mehed kui ka naised puutuvad vägivallaga sagedasti kokku, kuid selle vormid erinevad: naised kogevad rohkem soolist, seksuaalse sisuga ja identiteedipõhist rünnakut, samas kui mehed puutuvad tihedamini kokku otseste ähvarduste ja füüsilise vägivallaga. Eriti haavatavas olukorras on parlamendiliikmed, kes kuuluvad lisaks ka vähemus- või haavatavatesse rühmadesse (nt rassilised, etnilised ja religioossed vähemused), sest nende vastu suunatud rünnakud on üldjuhul intensiivsemad. Raportis tuuakse esile ka poliitilise vägivalla laiemad põhjused. Nende hulka kuuluvad kasvav poliitiline polariseerumine, usalduse vähenemine institutsioonide vastu, sotsiaalne ja majanduslik frustratsioon ning sotsiaalmeedia roll emotsioonide võimendamisel ja konfliktide eskaleerimisel. Selline keskkond muudab poliitikud avaliku pahameele sihtmärkideks, millele suunatakse ühiskondlik pingeline ja rahulolematuse.³ Järgnevalt esitatakse kahe uuringus osalenud Euroopa riigi – Itaalia ja Hollandi – tulemused.

¹ IPU (2026). [When the public turns hostile. Political violence against parliamentarians.](#)

² Raportis eristatakse online-vägivalda ja offline-vägivalda, mille eesmärk on inimest mõjutada või kahjustada. Online-vägivald: digikeskkonnas/veebis toimuv ahistamine või rünnak (nt solvangud, ähvardused, valeinfo levitamine, häkkimine, isikuandmete lekitamine, seksuaalne ahistamine ja seksuaalse sisuga piltide jagamine). Offline-vägivald: füüsilises maailmas ehk päriselus toimuv rünnak või ahistamine (nt verbaalne ja kirjalik agressioon, ähvardused, varalise kahju tekitamine ja füüsiline vägivald).

³ IPU (2026). [When the public turns hostile. Political violence against parliamentarians.](#)

Itaalia

Itaalia parlamendi juhtumiuuring põhineb 61 parlamendiliikme vastustel ehk ligikaudu kümnendikul sihtrühmast.⁴ Vastanutest olid 26 naised (42,62%) ja 35 mehed (57,38%); 54,1% olid üle 40-aastased. Raporti autorid rõhutavad, et madala vastamismäära tõttu on tulemus pigem indikatiivne kui representatiivne hinnang kogu parlamendile. Ligikaudu kolmveerand vastanutest oli viimase aasta jooksul veebivägivalda kogenud, sageli korduvalt, st vähemalt kord kuus. Ligi kolmveerand vastanutest teatas solvangutest ning 31% ähvardustest, järgnesid valeinfo levitamine (21%), häkkimine ja isikuandmete lekitamine (8%) ning harvem esines seksuaalset ahistamist (3%) ja seksuaalse sisuga materjali jagamist (1,6%). Füüsiliselt kogetud vägivald pole küll nii sage kui digiruumis, kuid mõjutas siiski umbes viiendikku vastanutest. Ka nn offline-vägivallas domineerib verbaalne agressioon, mida tõi esile 43,48%, järgnesid kirjalik agressioon (21,74%), ähvardused (17,39%), vara kahjustamine (13,04%) ja füüsiline rünnak (4,35%). Vägivald on sageli kihiline, see tähendab, et paljud on kogenud korraga mitut ründevormi. Veebis leviva vägivalda puhul nimetati vägivalda toimepanijatena kõige sagedamini anonüümseid kasutajaid (ligi 90%) ja tuvastatavaid isikuid (ligi 70%). Poliitilisi organisatsioone ning meediat või ajakirjanikke mainiti tunduvalt harvemini, kodanikuühiskonna organisatsioone ja eraettevõtteid peeti vastutavateks väga harva. Seevastu füüsilises maailmas esineva vägivalda puhul peeti toimepanijateks kõige sagedamini kodanikke; harvem mainiti poliitilisi organisatsioone, meediat ja ajakirjanikke.

Itaalia puhul joonistub välja selge sooline dimensioon – naised kogesid vägivalda meestest sagedamini nii veebis (84,6% vs 65,7%) kui ka päriselus (27% vs 14,3%) ning nende vastu suunatud rünnakud olid enam soopõhised ja isikustatud (seksistlikud solvangud, seksuaalne ahistamine, identiteedipõhine halvustamine). Kuigi vanuse, poliitilise staaži ja geograafilise esindatuse mõju ei ole tulemustes üheselt määratletav, tajuvad veebivägivalda sagedamini keskealised ja avalikus ruumis aktiivsed poliitikud ning harvemini vanemad parlamendiliikmed, mida võib seostada erinevustega digikanalite kasutuses. Hoiakutes ilmnes, et mehed kalduvad vägivalda enam normaliseerima. Väitega „vägivald on poliitika tegemise hind“ nõustus ligikaudu 23% meestest, naiste seas jäi nõusolek alla 10%.

Vägivalda vallandavate teemade seas oli esikohal ränne ning sellele järgnesid demokraatia/autoritaarsus, inimõigused ja naiste õigused. Nimetatud teemad on sageli polariseerivad ja identiteedipõhised, mistõttu tekitavad intensiivsemaid reaktsioone kui majandus-, keskkonna- või korruptsiooniküsimused. Vägivalda tagajärjed võivad mõjutada parlamendiliikmete käitumist ja tööpraktikaid ning avalduvad eeskätt nähtavuse vähendamises (sotsiaalmeedia kasutamise lõpetamine, avalike sõnavõtude ja intervjuude vältimine, avalikest kohtadest hoidumine); poliitikast loobumine või hääletuskäitumise muutmine oli harv. 16 vastajat märkis, et rünnakute sihtmärgiks on olnud ka nende pereliikmed, ning umbes kolmandik kirjeldas negatiivset mõju heaolule (stress, ärevus, unehäired), mis seostus poliitilise aktiivsuse vähenemisega.

Holland

Hollandi parlamendi liikmete seas läbi viidud küsitluse vastamismäär oli 20,44% (46 vastajat 225-st);⁵ naisi oli 25 (54,35%) ja mehi 21 (45,65%) ning vanuseliselt domineerisid üle 50-aastased. Ligikaudu kaks kolmandikku vastanutest (65,2%) teatas, et oli viimase aasta jooksul veebivägivalda kogenud, samas kui füüsilise ehk offline-vägivalda juhtumeid raporteeriti märgatavalt vähem (17,3%). Sarnaselt Itaaliale olid ka Hollandis kõige levinumad veebirünnakud solvangud (60,8%) ja ähvardused (28,2%), järgnesid valeinfo levitamine, harvemini mainiti seksuaalset ahistamist, isikuandmete avalikustamist ja häkkimist. Iseloomulik on vägivalda korduvus ning mitme ründevormi samaaegne esinemine, mis viitab püsivale, mitte episoodilisele probleemile. Offline-vägivalda puhul esines enim kirjalikku ja verbaalset agressiooni ning otseseid ähvardusi. Ka siin ilmnes, et juhtumid ei olnud üksikud, vaid korduvad.

Sooline mõõde on Hollandi andmete alusel selgelt nähtav, kuigi statistiliselt mitte lõplikult kinnitatud. Naised teatasid veebivägivallast sagedamini kui mehed (76% vs 52,4%). Nad kogesid solvanguid ja ähvardusi meestest rohkem ning raporteerisid ka seksuaalsest ahistamisest. Lisaks kogesid naised sagedamini mitut vägivallavormi korraga. Kuigi valim oli ka Hollandis suhteliselt väike, peegeldavad need tulemused rahvusvaheliselt läbiviidud uuringute tulemusi, mis näitavad, et naised satuvad ebaproportsionaalselt sagedamini sihtmärgiks, ja seda eriti veebikeskkondades. Poliitilise staaži ja vanuse lõikes statistiliselt

⁴ Itaalia parlamendi esindajatekojas on 400 ja Senatis 200 liiget.

⁵ Hollandi parlamendi esindajatekojas on 150 liiget ja Senatis 75 liiget.

kindlaid seoseid ei leitud, kuid kirjeldavate andmete põhjal esines juhtumeid rohkem lühema staažiga (≤ 10 aastat) ja nooremate poliitikute seas. Erinevatesse vähemusrühmadesse kuuluvad saadikud raporteerisid veebivägivalda märksa sagedamini (81,8% vs 47,8%).

Veebirünnakute toimepanijatena nimetati eeskätt anonüümseid kasutajaid ning tuvastatavaid üksikisikuid, samas kui offline-vägivalla puhul seostatakse juhtumeid sagedamini poliitiliste organisatsioonide ja meediaga. Enamik parlamendiliikmeid ei pea vägivalda poliitika paratamatuks osaks (59,1% ei nõustunud väitega, et vägivald on poliitikas tegutsemise paratamatu hind), kuid märkimisväärne osa nendest on tajunud selle kasvu ja ligikaudu 80% vastanutest leidis, et poliitiline vägivald on viimastel aastatel sagenenud. Vägivalla sagenemist seostatakse eeskätt konkreetsete seaduseelnõude aruteludega ning valimisperioodidega. Teemade lõikes nimetati kõige sagedamini rännet; järgnesid inimõigused, keskkonnaküsimused ja naiste õigused. See viitab asjaolule, et vägivald kipub eskaleeruma teemade ümber, mis on avalikkuses vastuolulised ja ideoloogiliselt lõhestavad.

Vägivalla mõju parlamendiliikmete käitumisele on erinev. Veidi üle poole vastanutest ei ole oma käitumist muutnud, kuid ülejäänud on kaalunud või teinud mõningaid kohandusi. Mõjud väljendusid eeskätt nähtavuse vähendamises (meediaga suhtlemise ja avalike sõnavõttude piiramine, sotsiaalmeedia sulgemine). Harvem kaaluti kandideerimisest loobumist või poliitikast taandumist. Kuigi need juhtumid on harvad, viitavad need sellele, et vägivald võib mõjutada demokraatia põhifunktsioone, nagu sõnavabadus ja poliitiline osalus. Rünnakud laienesid mõnel juhul ka pereliikmetele (17,3%). Üldiselt seostatakse poliitilise vägivalla kogemist stressi, ärevuse ja unehäiretega ning mõnel juhul ka poliitilise aktiivsuse vähenemisega.

Hollandi eripära on institutsionaalne tugi. Enamik vastanutest kinnitas, et parlamendis on olemas kanalid vägivalla- ja ahistamisjuhtumitest teatamiseks. Neist, kes kanali olemasolu kinnitasid, oli seda kasutanud 44,7% ning 94,1% sai enda hinnangul sealt ka sobiva vastuse või lahenduse. See näitab, et toimiv tugi võib leevendada vägivalla negatiivseid mõjusid ning vähendada enesetsensuuri ja poliitikast taandumist.

Turvaline osalemine poliitikas – ECPRD küsitluse peamised järeldused

2023. aastal viidi Euroopa Parlamendiuuringute ja Dokumendikeskuse (ECPRD) koostöövõrgustiku kaudu parlamentide seas läbi küsitlus teemal „Turvaline osalemine poliitikas“ (*Safe Participation in Political Life*). Selle eesmärk oli kaardistada parlamendiliikmete vastu suunatud ahistamise, vägivalla ja hirmutamise (sealhulgas veebirünnakute) levikut ja mõju, keskendudes eelkõige naistele, ning anda ülevaade parlamentides kasutatavatest ennetus- ja sekkumismeetmetest (nt kaebemehhanismid, sanktsioonid ning tugi- ja turvameetmed). Vastustest ilmnes, et parlamendid ei kogu selliste juhtumite kohta jooksvalt statistikat ning ennetusmeetmed ja juhtumitest teatamise mehhanismid ei ole kuigi laialt levinud.

Soomes ja Rootsis uuritakse kõnealust teemat regulaarselt. Soome parlamendis avaldati 2022. aastal parlamendi võrdõiguslikkuse nõukogu tellitud uuring teemal „Võrdõiguslikkus parlamendi töös“, mis põhines kõigi saadikute küsitlusel ja 34 saadiku süvaintervjuudel (kokku 125 vastust). Võrdlusbaas pärineb 2018. aastast, kui viidi läbi samasisuline uuring. Tulemused näitasid, et seksistlik kõne ja seksuaalne ahistamine olid aastatega vähenenud, kuid muud väärkohtlemise vormid (sobimatud kommentaarid/žestid, ähvardused) püsisid samal tasemel või olid sagenenud. Naised kogesid sobimatut käitumist jätkuvalt sagedamini; 2022. aastal oli sooline lõhe suurem ning juhtumitest teatasid rohkem nooremad parlamendiliikmed. Rootsi Riiklik Kuritegevuse Ennetamise Nõukogu (*Brottsförebyggande rådet, Brå*) viib regulaarselt läbi riiklikku poliitikute turvalisuse uuringut, et mõõta valitud esindajate kogetud ähvarduste, vägivalla ja ahistamise ulatust ning nende tagajärgi. Uuring ei hõlma vaid parlamendiliikmeid, vaid ka kohaliku tasandi esindajaid.⁶ Teema on Rootsis pälvinud ka akadeemilist tähelepanu. 2021. aastal avaldasid Uppsala ülikooli teadlased uuringu veebipõhise väärkohtlemise võimalike mõjude kohta, tuginedes küsitlusandmetele ning 48 intervjuule parlamendiliikmetega. Üks peamisi tulemusi oli, et väärkohtlemine avaldub sooliselt erinevalt: naissoost parlamendiliikmed puutuvad sagedamini kokku

⁶ Brå raporti *The Politician's Safety Survey 2025* põhjal koges 2024. aastal 24,8% valitud esindajatest oma ametiga seoses ähvardamist või ahistamist, mis teeb sellest kõige levinuma väärkohtlemise vormi. Enamasti toimus see internetis, eelkõige sotsiaalmeedias, kus poliitikud puutusid kokku ähvarduste, rünnakute ja avaliku häbistamisega. Sageli olid toimepanijad tundmatud või anonüümsed, kuid juhtumid seostusid tihti rahulolematute kodanikega ning mõnel juhul ka teiste poliitikutega.

seksualiseeritud ja soopõhise ahistamisega, kuigi nad ei koge veebipõhist väärkohtlemist meestest sagedamini. Teine oluline järeldus oli, et ohvriks langenud mehed näivad olevat altimad poliitikast lahkuma kui naised.

Euroopa riikide parlamentide vastustest nähtub, et poliitikute vastu suunatud rünnakute lahendamisel on sageli keskne roll politseil. Näiteks rünnati Soomes 2023. aasta valimiskampaania ajal füüsiliselt mitut kandidaati ning juhtumitega tegeles politsei. Leedu parlamendi andmetel on e-kirja teel saadetud hirmutamisuutumeid uurinud samuti politsei. Hollandis on erijuhtumite tõttu algatatud politseiuurimisi, tugevdatud poliitikute kodude füüsilisi turvameetmeid ning parlamendiliikmetel on vajaduse korral võimalik ööpäevaringselt võtta telefoni või e-kirja teel ühendust parlamendi turvaametnikuga. Saksamaal saavad parlamendiliikmed turvalisusega seotud murede korral pöörduda politsei, eeskätt föderalse kriminaalpolitseiameti poole, kes nõustab neid turvalisuse küsimustes. Bundestagi liikmete jaoks on kriminaalpolitseiamet avanud ka ööpäevaringse ohuolukorrast teavitamise keskuse.

Mõnes parlamendis pakutakse parlamendiliikmetele rahalist tuge turvameetmete tugevdamiseks. Saksamaal saab Bundestagi liige kodu turvameetmete parandamiseks ühekordset toetust kuni 19 000 eurot (2023. aasta andmetel); valimisringkonnas asuvad bürood sellesse skeemi ei kuulu. Hollandis saavad fraktsioonide esimehed taotleda politsei ja senati turvaametniku soovitude põhjal „mõistlikku“ hüvitist koduse turvalisuse kulude katteks. Poola senatis on võimalik saada lisarahastust isikute ja vara turvateenuste ostmiseks. Ühendkuningriigis anti alates 1. aprillist 2023 parlamendiliikmete turvameetmete rahastamine üle parlamendile ja soovitude kohaselt paigaldatakse turvalahendused parlamendiliikme koju, teisele elukohale või valimisringkonna kontoris.

Valeinfo levitamise ja vägivallaga ähvardamise juhtumid on mitmel puhul jõudnud kohtusse. Näiteks mõistis Tšehhi kohus 2022. aastal tsiviilasjas õiguse parlamendi alamkoja aseesimehele isiku vastu, kes levitas sotsiaalmeedias valeinfot justkui sooviks aseesimees võtta riiki vastu tuhandeid Aafrikast pärit pagulasi ja jagada neile noortele mõeldud n-ö stardikortereid. See vallandas vihakõnede laine ning aseesimees sai ka tapmisähvardusi. Slovakkia meedias on omakorda seostatud presidendi Zuzana Čaputová otsust 2024. aasta presidendivalimistel mitte kandideerida temavastase laimukampaaniaga veebis ja tema perekonnale korduvalt saadetud vägivaldaähvardustega. Ühendkuningriigis on ähvardamiste teema tõstatanud nii alam- kui ka ülemkoja liikmed ning seda on parlamendis arutatud. Parlamendiliikmete julgeoleku tugiteenus (*Members' Security Support Service, MSSS*) nõustab ja juhendab mõlema koja liikmeid ja töötajaid seoses julgeolekuga väljaspool parlamendi territooriumi. Politsei on hirmutamise, ahistamise ja ähvarduste juhtumeid uurinud ning osa isikuid on eri süütegudes süüdi mõistetud. Näidetena on meediakajastustes viidatud muu hulgas pensionärile, kes saatis ühele parlamendiliikmele rassistliku solvanguga kirja ja talle määrati karistuseks 12-kuuline üldkasulik töö⁷; parlamendiliikme mõrva kavandanud neonats mõisteti eluks ajaks vangi⁸; vang, kes oli juba süüdi mõistetud parlamendiliikmetele surmaähvarduste saatmise eest, sai lisakaristuse uute ähvarduste saatmise eest⁹.

Vastustest järeldub, et üldjuhul ei rakendata parlamendiliikmete kaitseks veebis toimuva hirmutamise ja vägivalga vastu eraldi meetmeid, vaid piirdatakse üldiste või tavapäraste lahendustega, nt häirivate sotsiaalmeediapostitude ja e-kirjade blokeerimisega. Siiski on üksikuid näiteid parlamendisisesest juhistest kohtu. Näiteks on Soome parlament välja töötanud juhised küberahistamise olukordade kohta, sealhulgas juhised infoturbe kohta ning selle kohta, kuidas toime tulla mis tahes ahistamise või hirmutamise. Vajaduse korral pakutakse täiendavat tuge. Ühendkuningriigis on kasutusel sotsiaalmeedia seireteenus (*Social Media Monitoring Service, SMMS*), mille eesmärk on võimalikult suurel määral tuvastada parlamendiliikmete avalikele sotsiaalmeediaprofiilidele saadetud solvava ja ähvardava sisuga sõnumid. Tuvastatud sisu korral tehakse koostööd sotsiaalmeediaplatvormidega, et taotleda rikkumiste eemaldamist, kuid lõplik otsus eemaldamise kohta jääb sotsiaalmeediaettevõtetele. Prantsusmaa vastuses viidatakse mitmele õigusnormile, sh Prantsuse karistusseadustiku artiklile 433-3, mille järgi on avalikku valitavat ametit pidava või ametikohustusi täitva isiku vastu suunatud isikute või varavastaste kuritegude või süütegudega ähvardamine karistatav kuni kolmeaastase vangistuse ja 45 000 euro suuruse rahatrahviga. Samad karistused kehtivad ka ähvarduse korral, mis on tehtud nende isikute abikaasa,

⁷ BBC News, [Diane Abbott: Sentence over racially abusive letter](#), 02.05.2018.

⁸ BBC News, [Jack Renshaw: MP death plot neo-Nazi jailed for life](#), 17.05.2019.

⁹ BBC News, [Prisoner sentenced for further death threats to MP Jess Phillips](#), 01.11.2021.

esivanemate ja järeltulijate või nendega koos elava isiku vastu nende ametikohustuste tõttu. Tapmisähvarduse korral suureneb karistus kuni viieaastase vangistuse ja 75 000 euro suuruse rahatrahvini.

Mitmes riigis pakutakse parlamendiliikmetele psühholoogilist abi. Austrias saab parlamendiliige vajadusel pöörduda ööpäevaringselt sõltumatu nõustamisteenuse (*clearing board*) poole, kes pakub esmast psühholoogilist tuge ja praktilist nõu. Prantsusmaa rahvussamblee rahastab sõltumatu ahistamisvastase üksuse tegevust, kuhu kuuluvad juristid ja psühholoogid ning kelle ülesandeks on nõustada vaimse ja/või seksuaalse ahistamise ohvreid. Rootsis kuulub Riksdagi tugipaketti samuti nõustamine: seksuaalse ahistamise korral kuni kümme seanssi, muudel juhtudel kuni kaks. Soomes on saadikutel ligipääs parlamendi meditsiiniteenustele, sealhulgas psühholoogilisele toele. Ühendkuningriigis pakuvad parlamendiliikmetele tuge tervise ja heaolu teenistus (*Health and Wellbeing Service*) ning sõltumatu ja konfidentsiaalne *Individual Assistance Programme (IAP)*, mis on kättesaadav ööpäevaringselt.

Kokkuvõte

Nii IPU 2026. aasta raport kui ka ECPRD võrgustikus 2023. aastal läbi viidud küsitluse tulemused näitavad, et parlamendiliikmete vastu suunatud poliitiline vägivald, ahistamine ja hirmutamine on laialt levinud ning koondub üha enam veebikeskkonda, kus peamiseks vormideks on solvangud, ähvardused ja valeinfo levitamine. Itaalia ja Hollandi näited kinnitavad, et rünnakud ei jää pelgalt digiruumi, vaid mõjutavad otseselt parlamendiliikmete turvatunnet, heaolu ja osalemist avalikus elus, tuues kaasa enesetsensuuri, nähtavuse vähendamise ja mõnel juhul ka poliitilise aktiivsuse piiramise. Uuringutulemused osutavad ka selgele soolisele ja haavatavate rühmade mõõtmele: naised ning vähemus- või muul viisil haavatavatesse rühmadesse kuuluvad parlamendiliikmed kogevad sagedamini soolist, seksualiseeritud ja identiteedipõhist vägivalda. Euroopa riikide parlamentide vastustest nähtub siiski, et süstemaatilised ennetusmeetmed ei ole veel laialt levinud, kuigi mitmes riigis kasutatakse politsei tuge, rahastatakse turvameetmeid, pakutakse psühholoogilist abi ning rakendatakse juhiseid ja seirelahendusi. Uuringutulemused osutavad, et tegemist ei ole üksnes üksikute turvajuhtumitega, vaid probleemiga, mis võib kahjustada parlamenditöö kvaliteeti, vähendada poliitilise osaluse mitmekesisust ja nõrgestada demokraatlikku esindatust.

Margit Muul
konsultant
margit.muul@riigikogu.ee

Kasutatud allikad

- IPU (2026). [When the public turns hostile. Political violence against parliamentarians.](#)
- Parlamentide vastused Euroopa parlamendiuuringute- ja dokumendikeskuse (ECPRD) päringule nr 5500 „Safe Participation in Political Life” (juuli 2023).